

Suvestinė redakcija nuo 2010-02-24 iki 2020-08-26

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [1-18](#), i. k. 1012330ISAK00000464

Nauja redakcija nuo 2008-12-21:

Nr. [3D-680](#), 2008-12-09, Žin. 2008, Nr. 146-5883 (2008-12-20), i. k. 1082330ISAK003D-680

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL KIAULIŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ

2001 m. gruodžio 28 d. Nr. 464
Vilnius

Vadovaudamasis 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1234/2007, nustatančiu bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL 2007 L 299, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1140/2009 (OL 2009 L 312, p. 4), bei siekdamas, kad gyvulių skerdenų klasifikavimas bei apmokėjimas už nupirktas kiaules pagal skerdenos svorį ir kokybę būtų efektyvesni,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

t v i r t i n u Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2001 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. 464

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2008 m. gruodžio 9 d.
įsakymo Nr. 3D-680 redakcija)

KIAULIŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (toliau – taisyklės) nustato kiaulių (išskyrus naudotų veislei) įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę reikalavimus.

2. Už kiaules, supirktas iš pardavėjų, apmokama pagal jų skerdenų svorį ir kokybę.

3. Taisyklės taikomos skerdykloms, kurios pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 25 d. įsakymą Nr. 217 „Dėl skerdenų klasifikavimo sistemos administravimo ir kontrolės“ (Žin., 2001, Nr. [57-2056](#); 2008, Nr. 126-4818; 2009, Nr.128-5575) klasifikuoja suaugusių galvijų skerdenas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Įskaitinis skerdenos svoris – atšaldytos arba sumažintos 2 procentais šiltos skerdenos svoris.

Kiaulės rinkos kaina – kaina be PVM, kurią pirkėjas moka pardavėjui pagal įskaitinį skerdenos svorį ir raumeningumą.

Skerdenos raumeningumo klasė – tam tikro raumeningumo, kuris išreiškiamas nustatytu procentų intervalu, skerdenų grupė, žymima viena iš šių raidžių: S, E, U, R, O, P (pagal 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL 2007 L 299, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1140/2009 (OL 2009 L 312, p. 4).

Skerdenų vertintojas (toliau – vertintojas) – skerdyklos darbuotojas, įgijęs gyvulių skerdenų vertintojo kvalifikaciją, kurią privalo kelti ne rečiau kaip kartą per metus, ir turintis tai patvirtinantį dokumentą.

Skerstinų kiaulių pardavėjas (toliau – pardavėjas) – fizinis ar juridinis asmuo, parduodantis kiaules Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) patvirtintoms skerdykloms.

Skerstinų kiaulių pirkėjas (toliau – pirkėjas) – VMVT patvirtinta skerdykla, kuri Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka perka kiaules iš pardavėjų skersti.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamente Nr. 1234/2007.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

5. Kiaulės superkamos sudarius kiaulių pirkimo–pardavimo sutartis tarp pardavėjo ir pirkėjo. Prie sutarties pirkėjas privalo pateikti perkamų kiaulių visų raumeningumo klasių bei svorių skerdenų kainas. Perkamų kiaulių gabenimui išrašomas nustatytos formos važtaraštis, kurio vienas egzempliorius pasilieka pas pardavėją.

6. Prireikus pirkėjas supažindina pardavėją su šių taisyklių nuostatomis. Teisės aktai, susiję su skerdenų klasifikavimu, turi būti supirkimo vietose prieinami kiaulių pardavėjams.

II. KIAULIŲ APŽIŪROS , SVORIO NUSTATYMO IR JŲ SKERDENŲ SVĖRIMO REIKALAVIMAI

7. Pardavėjui reikalaujant, perkamos kiaulės sveriamos individualiai gyvuliams sverti skirtomis svarstyklėmis, turinčiomis galiojantį valstybinės patikros spaudą.

8. Skerdykloje kiaulės apžiūros veterinarijos gydytojo, patikrinamas kiaulių bandos numeris, lytis. Pardavėjai, parduodantys kiaules, privalo prieš veždami jas į skerdyklą suženklinti pagal Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-324 (Žin., 2003, Nr. [60-2734](#); 2008, Nr. [120-4568](#); 2010, Nr. [6-267](#)). Atskirų pardavėjų kiaules patartina patalpinti į atskirus gardus, kuriuose jos turi būti laikomos iki skerdimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

9. Duomenys apie kiekviename garde esančias kiaules (kiaulių skaičius, pardavėjo vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas, kiaulių bandos numeriai) surašomi į skerdyklos vidaus apskaitos dokumentą arba įvedami į kompiuterinę duomenų bazę.

10. Pristatytos į skerdyklą kiaulės turi būti paskerstos kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 val. nuo važtaraštyje fiksuoto atvežimo į skerdyklą laiko.

11. Perduodant kiaules skersti, skerdimo skyriaus atsakingas darbuotojas vidaus apskaitos dokumente ar kompiuterinėje duomenų bazėje patikrina įrašų tikrumą, kiaulių kiekį, bandos numerius.

12. Paskerstoms kiaulėms turi būti suteiktas skerdimo eilės numeris.

13. Skerdenoms suteiktas dienos skerdimo eilės numeris bei kiaulės bandos numeris pažymimi ant skerdenos taip, kad ją būtų galima identifikuoti kituose skerdenų tvarkymo etapuose. Už numerių žymėjimą atsako skerdykla.

14. Skerdenos sveriamos elektroninėmis svarstyklėmis, kuriomis duomenys fiksuojami (išspausdinami) automatiškai ir kurių svėrimo paklaida ne didesnė kaip 0,1 proc. Svarstyklės turi būti su galiojančiu valstybinės patikros spaudu.

15. Šiltos skerdenos sveriamos ne vėliau kaip 45 minutės po kiaulės paskerdimo (nuleidus kraują).

16. Jei skerdenos sveriamos praėjus daugiau kaip 45 minutės po kiaulės skerdimo, tai, nustatant skerdenos įskaitinį svorį, 2 procentų atėmimas mažinamas 0,1 procento kas 15 papildomai praėjusių minučių.

III. SKERDENŲ RAUMENINGUMO NUSTATYMAS

17. Pagal 2008 m. balandžio 28 d. Komisijos sprendimą Nr. 2008/364/EB, kuriuo Lietuvoje leidžiama taikyti tam tikrus skerdenų klasifikavimo būdus (OL 2008 L 125, p. 32), nustatomas skerdenų raumeningumas.

18. Skerdenos raumeningumas turi būti nustatytas ne vėliau kaip 45 minutės po kiaulės paskerdimo.

19. Nustatytas skerdenos raumeningumas turi būti užfiksuotas automatiškai išspausdinant arba vertintojo įrašomas į Kiaulių skerdenų klasifikavimo protokolą (priedas), jei naudojamas liniuotės metodas.

20. Šių skerdenų raumeningumas nenustatomas:

20.1. sveriančių mažiau nei 50 kg ir daugiau nei 110 kg;

20.2. turinčių patologinių pakitimų;

20.3. su atvirais kaulų lūžiais ir esant kraujosruvoms;

20.4. netaisyklingai perpjautų per stuburą.

21. Skerdenų raumeningumo ir svėrimo duomenys, išspausdinti automatiškai arba kiaulių skerdenų klasifikavimo protokolai (vertinus skerdeną liniuotės metodu), pasirašyti vertintojo, kiekvienos darbo dienos pabaigoje arba vėliausiai kitos darbo dienos pradžioje turi būti perduodami skerdyklos buhalterijai.

IV. SKERDENŲ ŽENKLINIMAS

22. Skerdenos ženklinamos po skerdenų svorio ir raumeningumo nustatymo. Ženklinamos abi kaulės skerdenų pusės.

23. Skerdenos turi būti ženklinamos spaudu arba/ir etikete. Spaudus deda ir etiketes tvirtina vertintojas.

24. Spaudas dedamas ant kiekvienos skerdenos blauzdos vidinės pusės arba išorinės kumpio pusės. Spaude nurodoma skerdenos raumeningumo klasė. Spaudas turi būti atsparus blukimui (neišsitrinantis), o naudojamas rašalas negali būti toksiškas. Raidžių ir skaičių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 2 cm.

25. Etiketėje turi būti įrašyta skerdenos raumeningumo klasė, skerdyklos veterinarinio patvirtinimo numeris, paskerstos kaulės bandos ir skerdimo numeriai, paskerdimo data ir įskaitinis skerdenos svoris. Etiketės matmenys turi būti ne mažesni kaip 5x10 cm, o joje nurodyti duomenys aiškiai įskaitomi. Ji turi būti atspari drėgmei, temperatūros svyravimams, apsaugota nuo suklastojimo ir tinkama pritvirtinti tik vieną kartą. Etiketės tvirtinamos prie kiekvienos skerdenos pusės. Etiketės negali būti nuimtos iki skerdenos išpjauستymo.

26. Skerdenos gali būti ženklinamos ir kitais ilgalaikiais ženklinimo būdais. Žymenys turi būti aiškūs, įskaitomi, neišsitrinantys.

V. SKERDENŲ BROKAVIMAS

27. Jei veterinarijos gydytojas, atlikdamas poskerdiminę ekspertizę, nustato arba įtaria susirgimų, skerdenos yra pašalinamos iš skerdimo linijos į specialią patalpą. Jos skirstomos į:

27.1. tinkamas žmonių maistui po terminio apdorojimo;

27.2. netinkamas žmonių maistui ir nukreipiamas utilizuoti.

28. Aktą dėl skerdenų brokavimo surašo komisija, susidedanti iš cecho meistro, veterinarijos gydytojo ir vertintojo. Aktas surašomas trimis egzemplioriais, iš kurių vienas perduodamas pardavėjui, antras – skerdyklos buhalterijai, trečias – veterinarijos gydytojui.

VI. SKERDENŲ KAINOS APSKAIČIAVIMAS

29. Kiekvienos skerdyklos vadovas patvirtina visų raumeningumo klasių atitinkamo svorio skerdenų kainas. Kainininkai turi būti supirkimo vietose ir prieinami pardavėjams.

30. Kiaulės rinkos kaina apskaičiuojama už atitinkamo raumeningumo 100 kg įskaitinį skerdenos svorį.

31. Kiaulės rinkos kaina apskaičiuojama pagal 21 punkte nurodytų dokumentų duomenis.

32. Už 20 ir 27 punktuose nurodytas išbrokuotas kiaulių skerdenas apmokama pagal atskirą skerdyklos vadovo patvirtintą kainininką. Brokuojant dalį skerdenos pagal veterinarijos gydytojo aktą, už likusią skerdenos dalį atsiskaitoma pagal šalių susitarimą.

33. Dėl skerdyklos kaltės sumaišius kiaules ar jų skerdenas, kai negalima identifikuoti savininko, kiaules priverstinai paskerdus transportavimo metu, joms kritus dėl pirkėjo kaltės arba jas paskerdus vėliau nustatyto laiko, taip pat neteisingai perpjovus skerdeną per stuburą, dėl pirkėjo kaltės atsiradus atviriems lūžiams, už kiaules apmokama pagal pasvertą arba apskaičiuotą (taikant

skerdyklos patvirtintus vidutinius metinius mėsos išeių normatyvus, remiantis kiaulės svorio, lyties įrašais) skerdenos svorį. Kiaulių rinkos kaina apskaičiuojama priskiriant jai U raumeningumo klasę.

VII. INFORMAVIMAS APIE APSKAIČIUOTĄ KAINĄ PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR RAUMENINGUMĄ

34. Išbrokavus skerdeną arba jos dalį, arba esant 33 punkte nurodytiems atvejams, pirkėjas apie tai informuoja pardavėją telefonu ir registruotu laišku ne vėliau kaip kitą dieną po kiaulės skerdimo.

35. Skerdykla, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo kiaulės paskerdimo, privalo raštu pranešti pardavėjui kiaulės skerdenos klasifikavimo rezultatus nepriklausomai nuo to, ar už kiaulę buvo apmokėta pagal gyvąjį svorį, ar pagal skerdenos svorį ir kokybę, ar klasifikuota grąžintiniais pagrindais skerstos kiaulės skerdena. Pardavėjui pareikalavus, klasifikavimo rezultatai turi būti pateikti skerdimo dieną arba kitą dieną po skerdimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

36. Pirkėjas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po kiaulės skerdimo išrašo pardavėjui gyvulių pirkimo dokumentą, kuris visiškai užpildomas pagal kiaulių važtaraščio bei 21 punkte nurodytų dokumentų duomenis (įrašant skerdenos įskaitinį svorį, raumeningumo klasę ir kt.).

VIII. ATSAKOMYBĖ

37. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

IX. GINČŲ SPRENDIMAS

38. Kilusius nesutarimus dėl skerdenos kokybės nustatymo ir įkainojimo pardavėjas ir pirkėjas sprendžia tarpusavio sutarimu. Nesusitarus dėl skerdenų kokybės nustatymo, pirkėjas ar pardavėjas gali raštiškai kreiptis į VMVT dėl netenkinančių skerdenos klasifikavimo rezultatų. VMVT darbuotojai ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo privalo patikrinti vertintojo darbą ir informuoti pirkėją ir pardavėją apie patikrinimo rezultatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

39. Ginčai dėl šių taisyklių įgyvendinimo sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų svorį
ir kokybę taisyklių
priedas

(Kiaulių skerdenų klasifikavimo protokolo formos pavyzdys)

_____ (skerdyklos pavadinimas)

_____ (adresas, veterinarinio patvirtinimo numeris)

KIAULIŲ SKERDENŲ KLASIFIKAVIMO PROTOKOLAS

_____ Nr. _____

(data)

Dienos skerdim o Nr.	Tiekėjo Nr.	Kiaulės identi fikavimo Nr.	Lytis	Šiltos skerdenos masė, kg	Lašinių storis ploniausioje lašinių vietoje (įskaitant odos storį), mm	Atstumas nuo apatinio vidurinio strėninio raumens iki stuburo kanalo krašto, mm	Raumenin gumas, proc.	Raumeni ngumo klasė
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Skerdenų vertintojas

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

_____

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [135](#), 2002-04-15, Žin., 2002, Nr. 41-1547 (2002-04-19), i. k. 1022330ISAK00000135

Dėl 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [199](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 56-2271 (2002-06-07), i. k. 1022330ISAK00000199

Dėl 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [291](#), 2002-08-02, Žin., 2002, Nr. 79-3356 (2002-08-09), i. k. 1022330ISAK00000291

Dėl 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [464](#), 2002-11-29, Žin., 2002, Nr. 115-5176 (2002-12-04), i. k. 1022330ISAK00000464

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-15](#), 2006-01-17, Žin., 2006, Nr. 10-396 (2006-01-26), i. k. 1062330ISAK0003D-15

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl Kiaulių įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-680](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 146-5883 (2008-12-20), i. k. 1082330ISAK003D-680

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl kiaulių įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-123](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1038 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-123

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 464 "Dėl kiaulių įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę" pakeitimo